

La lluita pel ca eivissenc

El Consell Insular d'Eivissa i Formentera, juntament amb altres institucions, reclama que la seu oficial de la raça del ca coniller eivissenc, una espècie pròpia i autòctona de les Pitiüses, es traslladi a Eivissa. L'entitat, que fins ara era ubicada a Mallorca, s'ha domiciliat al Grau de Castelló.

Tothom coneix el singular perfil del déu egipci Anubis, amb forma de gos d'estilitzada figura, amb orelles punxegudes i morro estirat. Segons els científics, l'actual ca coniller eivissenc n'és el descendent directe, després que els fenicis l'introduïren a l'illa. Representa una de les races més antigues del món i és un dels gossos més destacats dels Països Catalans i de tota la península Ibèrica per les seues habilitats en la caça. El ca eivissenc, ideal per a la caça del conill (per la qual cosa així se'l denomina) té seus clubs arreu del món: als Estats Units, a Gran Bretanya, França o Finlàndia, dins una llarga llista de disset estats que, a més, no para de créixer. Però, paradoxalment, la seu oficial de la raça (la que en fixa l'estàndard i que és l'encarregada de vetllar per la seua conservació i puresa) no es troba a Eivissa, sinó al Grau de Castelló (Plana Alta).

Per aquest motiu, les institucions d'Eivissa i Formentera han iniciat una campanya per reivindicar que la seu del ca es fixi a l'illa d'on és originari. El Consell Insular, tant des del PP (en el govern) com des del Pacte Progressista (a l'oposició), ha anunciat que farà tot el necessari per aconseguir que Eivissa tenguí els llibres de registre genealògics de la raça.

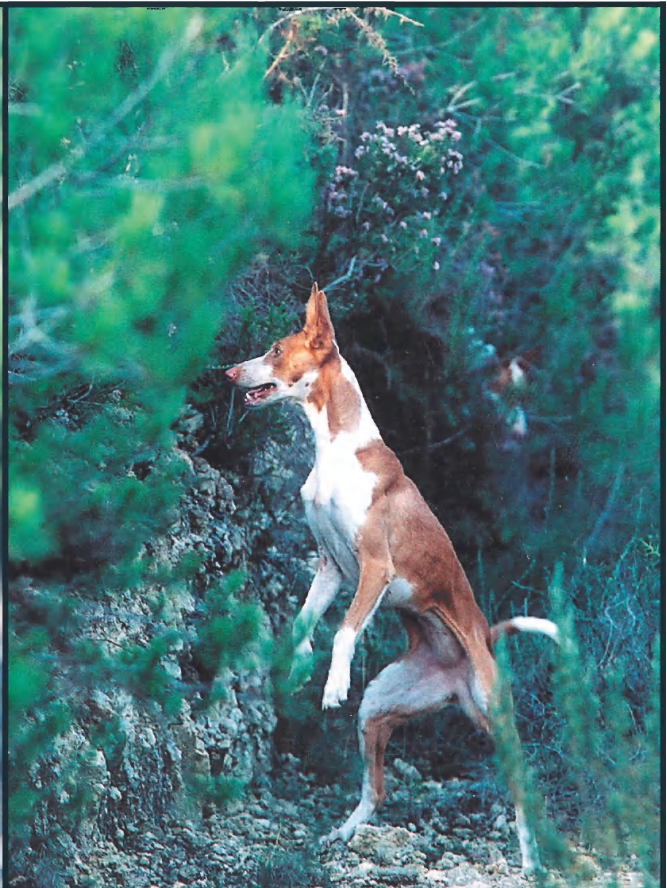
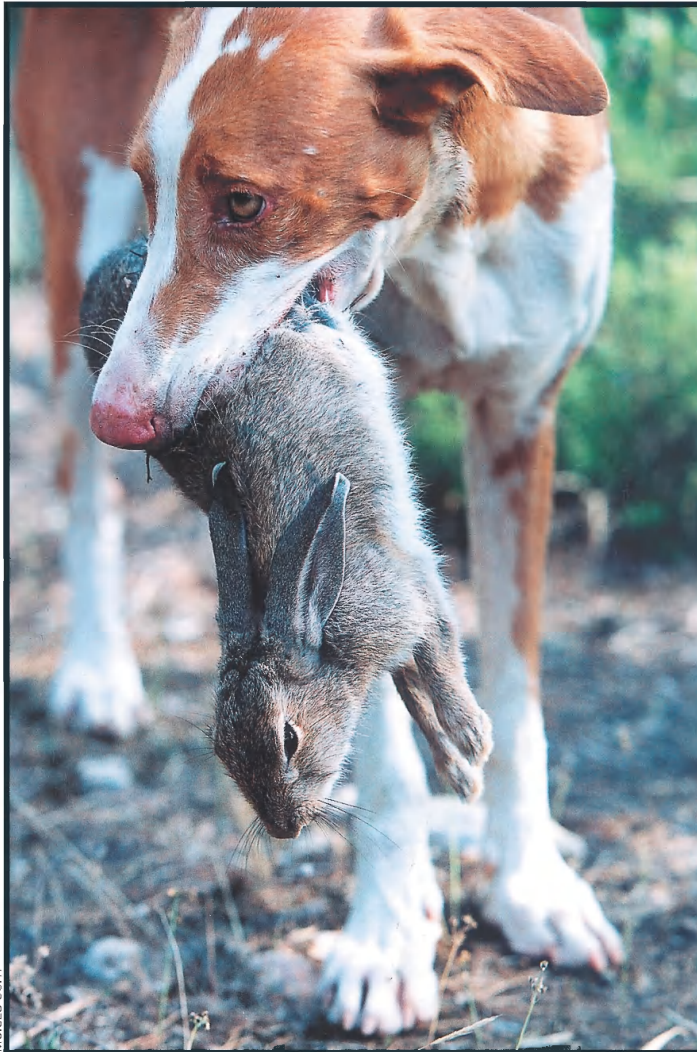
Durant dècades, les autoritats eivissenques i els criadors no s'han preocupat mai per controlar directament la pròpia raça de gos. Fins ara, la seu oficial era ubicada a Mallorca, on l'entitat Club Espanol del Podenco Ibicenco custodiava la legalitat de l'animal i marcava els paràmetres d'aquesta raça. Però des de fa uns mesos, pel mal funciona-

ment de l'organització mallorquina, l'òrgan superior, la Real Sociedad Canina de Espana, ha reconegut oficialment una nova entitat com a seu oficial: l'Asociación Espanola para el Fomento de la Raza del Podenco Ibicenco, domiciliada al Grau de Castelló.

D'aquesta manera, els eivissencs han vist durant tot aquest temps com una de les seues senyes d'identitat més preuades es troba ara encara més fora del seu control, sotmesa a les arbitrarietats que, en terres alienes al ca eivissenc, poden dictaminar-se sobre les mesures corporals del ca i altres elements que en defineixen la raça.

Aquesta desídia fa que la majoria d'exemplars que hi ha a l'illa no tinguin ni tan sols la documentació que acredita el seu pedigrí. No figuren en cap registre. És a dir, oficialment, no són ni tan sols cans eivissencs, tot i que a Eivissa hi ha, òbviament, els millors exemplars del món.

Segons Antoni Pedro Marí, un expert en aquesta raça i autor del llibre *Les races autòctones de les Pitiüses* (Genial Edicions, 2003), "el resultat de tot això és que, si a alguna entitat de fora d'Eivissa se li acudeix decidir, per exemple, que l'alçada de l'autèntic ca eivissenc ha de ser quatre centímetres més, ho pot fer, com va passar al 1983, quan l'incrementaren en sis centímetres. Tot això és una barbaritat, perquè destrossa la raça i, a més, es donaria la paradoxa, segons aquesta legalitat arbitrària, que cap dels cans que hi ha a Eivissa, en el bressol de la pròpia raça, seria un veritable ca coniller eivissenc". Per això és necessari, segons afirma Antoni Pedro, que siguin els mateixos eivissencs els



El ca eivissenc, un animal amb 6.000 anys de vida, és fàcil de veure a les Pitiüses. Acostuma a acompanyar els caçadors, als quals ajuda a trobar conills entre les mates, i posseïx un salt ben característic. Després d'uns anys de deixadesa fa l'efecte que des d'Eivissa s'ha reactivat l'interès per la seua defensa.

MOISÉS COPIA

que controlin la preservació de l'animal, per mantenir, entre altres coses, "la seua eficàcia en la caça, amb unes mesures proporcionades i no incrementades només per la moda".

El president del Club Español del Podenco Ibicenco, Jaume Veral, a més, creu que les poques ajudes econòmiques de les institucions públiques valencianes són molt minses: "Hi ha un desconeixement absolut de la raça a tot l'estat espanyol. Als Estats Units, per exemple, o a molts altres països del món, hi ha molta més afició i ajudes oficials per fomentar la caça amb aquests gossos. També és una vergonya que a Eivissa no hi hagi un interès especial a cuidar aquests animals." Als Estats Units (on la raça és coneguda com *Ibizan Hound*), l'animal no només rep ajudes econòmiques, sinó que també és objecte de nombrosos concursos i

proves, i té milers d'admiradors. A Suècia i a Noruega, el ca eivissenc s'utilitza pel rescat i salvament de persones, i a altres països és la principal raça en les exposicions que es fan.

Els motius d'esperança. Tenint en compte que tant el Pacte Progressista com el Partit Popular han admès recentment el desemparament en què es troba el ca eivissenc, els dos partits estan disposats a actuar. El Consell ja ha decidit demanar formalment que la seu oficial del ca s'ubiqui a Eivissa.

Un motiu per a l'esperança és el sorgiment d'una associació local dedicada a la conservació de la raça. De moment, però, encara no ha estat reconeguda oficialment per la Real Sociedad Canina de España i no pot emetre certificats de pedigrí, però tots els seus components (caçadors i propietaris de cans, fona-

mentalment) semblen sincerament disposats a obtenir tots els papers necessaris per poder recuperar la raça. "De moment és un societat esportiva, perquè no hem rebut notícies de la Real Sociedad Canina, tot i que ja els hem remès el projecte", afirma el president, Antoni Serra.

Avui dia, el ca eivissenc és ben freqüent a les Pitiüses. Se'l pot veure acompanyant caçadors, en grups de deu o dotze, buscant conills entre les mates, saltant amb la lleugeresa d'una ploma per sobre les parets pageses o entre els arbusts. És una raça amb uns 6.000 anys d'història, excepcionalment dotada per a la caça, i una de les senyes d'identitat més característiques d'un poble que, només ara, sembla que s'ha decidit per protegir-lo.

Joan Lluís Ferrer